

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२५

पाचवे सत्र

विषय : सामाजिक धोरण, नियोजन आणि विकास (25 CP-5.1)

दिनांक : १६/०५/२०२५

गुण: ६०

वेळ: दु. २.०० ते दु. ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. धोरण म्हणजे समाजासाठी मूल्यांचे अधिकृत वाटप ही व्याख्या ----- यांनी केली आहे.
अ) डेव्हीड ईस्टन ब) रिचर्ड रोज क) स्पीकर ड) जॉर्ज बेकर
२. UNDP चे पूर्ण रूप ----- आहे.
अ) युनायटेड नेशन ब) युनायटेड नॅशनल क) अर्जंट नेशन ड) युनिटी न्यू डायरेक्टेड
डेव्हलपमेंट प्रोग्रॅम डिसेज प्रोग्रॅम डेव्हलपमेंट प्रोग्रॅम प्रोसेस
३. सामाजिक आर्थिक आणि ----- हे विकासाचे प्रकार आहेत.
अ) राष्ट्रीय ब) शाश्वत क) जागतिक ड) स्थानिक
४. शाश्वत विकास ध्येयामध्ये ----- ध्येय अधोरेखित केले आहेत.
अ) ३० ब) १५ क) १७ ड) २०
५. ----- हे शाश्वत विकासाचे ध्येय भारतामध्ये साध्य करणे गरजेचे आहे.
अ) स्वच्छता ब) संवाद क) वीज ड) स्त्री पुरुष समानता
६. ----- हे एक सामाजिक धोरणाचे उद्दीष्ट आहे.
अ) कल्याण ब) आचरण क) ज्ञान ड) निरीक्षण
७. नियोजनाचे दोन प्रकार आहेत सामाजिक -----
अ) जागतिक ब) स्थानिक क) आर्थिक ड) सांस्कृतिक
८. सामाजिक धोरणाचे ----- हे तत्त्व आहे.
अ) गोपनीयता ब) भेदभाव क) सक्षमीकरण ड) कलंक
९. नियोजन आयोगाची स्थापना ----- साली झाली.
अ) १९५० ब) १९६० क) १९७० ड) १९८०
१०. नीती आयोगाची स्थापना ----- साली झाली.
अ) २०१० ब) २०२० क) २०१५ ड) २०२५

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

१. सामाजिक धोरणाच्या प्रारूपांवर चर्चा करा.
२. सामाजिक नियोजनाची तत्वे लिहा.
३. सामाजिक आणि आर्थिक नियोजनातील फरक स्पष्ट करा.
४. सामाजिक नियोजनाचे प्रकार वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

१. शाश्वत विकासाची ध्येय स्पष्ट करा.
२. सामाजिक नियोजनाची कार्ये स्पष्ट करा.
३. सामाजिक धोरण आणि भारतीय राज्यघटना यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

१. सामाजिक धोरणाची वैशिष्ट्ये
२. सामाजिक धोरणाचे निर्देशक
३. सामाजिक धोरण संकल्पना
४. सामाजिक नियोजनाची उद्दीष्ट्ये
५. मानव विकास संकल्पना

Sub : Social Policy, Planning and Development (25 CP-5.1)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. Policy means distribution of Values in authentic way destined by -----
a) David Is ten b) Richard Rose c) Speaker d) George baker
2. Full form of UNDP is -----
a) United Nation Development Program b) United National disease Program c) Urgent Nation Development Program d) Unity New Directed Process
3. Social, economic & ----- are the types of development.
a) National b) Sustainable c) Global d) Local
4. ----- Goals are highlighted in sustainable development goals.
a) 30 b) 15 c) 17 d) 20
5. ----- one of the goal of Sustainable development which India need to achieve.
a) Cleanliness b) Communication c) Electricity d) Gender equality
6. ----- is one of the aim of Social Policy.
a) Welfare b) Practice c) Knowledge d) Observation
7. There are two types of Planning :- 1) Social 2) -----
a) Global b) Local c) Economic d) Cultural
8. ----- is one of the principle of social Policy.
a) Confidentiality b) Discrimination c) empowerment d) stigma
9. Planning Commission established in the year of -----.
a) 1950 b) 1960 c) 1970 d) 1980
10. NITI Agog established in the year -----.
a) 2010 b) 2020 c) 2015 d) 2025

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Discuss on models of Social Policy.
- 2) Write the principles of social planning.
- 3) Differential between social & economic planning.
- 4) Describe types of social planning

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Explain goals of sustainable development.
- 2) Explain functions of social planning
- 3) Explain the relevance between social policy & Indian Constitution.

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Characteristics of social policy
 - 2) Determinants of social policy
 - 3) Concept of social policy
 - 4) Objectives of social planning
 - 5) Concept of Human Development
-